

РЕШЕНИЕ

№ 42292

гр. София, 17.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в
публично заседание на 24.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **10259** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба на Б. Б., [дата на раждане], в [населено място], срещу Отказ за издаване на виза „D“, издаден на 05.09.2025 г. от втори секретар на Генералното консулство на Република България в [населено място], Т., обективиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза.

Изложени са съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ. Същият бил издаден необосновано, в нарушение на материалния закон и правото на защита. Не била съобразено, че е представен документ, удостоверяващ, че пенсията на чужденеца ще се превежда по банкова сметка в България, а именно – приложена е банкова справка от 20.05.2025 г., издадена от „Те-дже З. Б.“, клон С., видно от която по сметката са постъпвали суми като пенсионен превод, при това преди подаване на заявлението - извършен е през месец май 2025 г. превод от социалноосигурителна институция, като движението показва, че лицето е предприело и реализирало реални действия за прехвърляне на пенсията в България. Доказва се доходът на жалбоподателя. Представените доказателства не били обсъдени от органа, като не било посочено защо не са достатъчни. Това противоречало на принципите на обективност, съразмерност и правна сигурност. В уточнението към жалбата е посочено, че пряко се засяга правото на жалбоподателя да пребивава легално и продължително в Република България, където разполага с постоянен легален доход от пенсия, има уредено жилищно настаняване, намира се в близки лични и семейни отношения със законно пребиваващи в Република България, не представлява заплаха за сигурността и общественения ред. Твърди се, че била ограничена възможността жалбоподателят да упражни правото си на личен и семеен живот, а именно – била осъществена непропорционална

намеса в личния му живот. Нарушено било и правото на свободно движение и установяване – чл. 2 от Протокол № 4 към ЕКПЧ. Моли отказът да бъде отменен, а преписката – върната за ново разглеждане от органа.

В открито съдебно заседание жалбоподателят Б. Б., редовно призован, не се явява и не се представлява.

Ответникът Втори секретар на Генералното консулство на Република България в [населено място], Т., редовно призован, не се явява, не се представлява и не изразява становище по жалбата. Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител.

Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 28.07.2025 г. е подадено от Б. Б. заявление за издаване на виза с цел на пътуването – пенсионери, основание – чл. 24, ал. 1, т. 10 ЗЧРБ.

На 01.08.2025 г. след извършена проверка е изразено от началник на отдел „Миграция“ СДВР отрицателно становище, като е цитиран чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ – не е представен документ, удостоверяващ, че пенсията на чужденеца ще се превежда по банка, действаща на територията на Република България съгласно чл. 23, т. 2 ППЗЧРБ.

Същото становище било отразено в Националната визова информационна система при проведена от ДАНС съгласувателна процедура, като е допълнено, че лицето не е идентифицирана като заплаха за националната сигурност.

На 05.09.2025 г. в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза е обективизиран Отказ за издаване на виза на Втори секретар на Генералното консулство на Република България в [населено място], Т.. Основанието за отказа е чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ – чужденецът не представя документ, удостоверяващ, че пенсията му ще се превежда по банка, действаща на територията на Република България съгласно чл. 23, т. 2 ППЗЧРБ.

Приети са като писмени доказателства: извлечение от банкова сметка в Z. В. – клон в [населено място], Студентски град, на лицето заявител, удостоверяващ получаване на преводи през месец май 2025 г., един от които е от S. G. K. /част от административната преписка – л. 53, и представено с жалбата – л. 12/, удостоверение от Областна дирекция на Социалноосигурителен институт в И., Република Т., в превод на български език, относно получаване на месечна пенсия /представено с жалбата – л. 31 – л. 33/; удостоверение от Областна дирекция на Социалноосигурителен институт в И., Република Т., в превод на български език, относно получаване на пенсия за старост /част от административната преписка – л. 43 – л. 45/.

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта и засегнат неблагоприятно от него, в указания 14-дневен срок съгласно чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 149, ал. 1 АПК.

Не е налице изключение по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ, касаещо необжалваемостта по съдебен ред на отказите по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Достатъчно е в случая, че оспорващият е посочил обстоятелства, при наличието на които с отказа за издаване на виза се нарушава упражняването на гарантирани от КЗПЧОС права и свободи. Дори и да се приеме, че твърдяното от оспорващия като засегнато право на свободно придвижване по чл. 2 от Протокол № 4 към КЗПЧОС не представлява основно право, защитимо от КЗПЧОС, в който

смисъл е Определение по адм. дело № 9644/2025 г., IV отд. на ВАС, то съгласно Определение по адм. дело № 2667/2025 г., IV отд. на ВАС, преценката дали твърдението за нарушаване на права по смисъла на чл. 8 от КЗПЧОС /право на неприкосновен личен и семеен живот/ е основателно, е въпрос по съществуването на спора, а не по допустимостта на оспорването.

Разгледана по същество, жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

На първо място, отказът е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 34, ал. 5 във връзка с ал. 3 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим – консулско длъжностно лице А. Д., Втори секретар на Генералното консулство на Република България в [населено място], Т. /заповеди на Министъра на външните работи, Генералния консул на Генерално консулство на Република България – И., и за ползване на платен годишен отпуск/, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, отказът е обективиран във формуляр съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. В този формуляр формално се съдържат фактическите и правните основания за издаването на акта, ясна е и волята на органа, който го е издал, съгласно общата разпоредба на чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 АПК. Въпреки това не се съдържат ясни мотиви за постановяване на отказ, като към преписката не са представени никакви доказателства, въз основа на които е формиран този отказ.

1. В случая е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит.

Органът обаче не сочи като основание за отказ невъзможността на лицето да докаже целта и условията на заявеното пребиваване, а още по-малко и не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващите ги доказателства е достигнал до подобен извод.

Като фактическо основание, мотивирало органа да формира отказ по подаденото заявление, е посочено непредставянето на документ, удостоверяващ, че пенсията на чужденеца ще се превежда по банка, действаща на територията на Република България съгласно чл. 23, т. 2 ППЗЧРБ. Нито от оспорвания акт, нито от преписката може да се установи поради каква причина органът е приел, че поради липсата на документ не се доказват целта и условията на заявеното пребиваване.

2. В случая органът не е разграничил хипотезите на издаване на виза за дългосрочно пребиваване, за която всъщност на основание чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ е подадено от жалбоподателя процесното заявление, и за издаване на разрешение за продължително пребиваване, което могат да получат чужденци, притежаващи виза по чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ и отговарящи на някое от условията на чл. 24, ал. 1 ЗЧРБ. Органът не е съобразил, че административното производство, което е образувано със заявлението от 28.07.2025 г., е за издаване на виза тип „D“, не и за издаване на разрешение за продължително пребиваване, едно от условията, за което е да е издадена и самата виза. Този извод се следва и от разпоредбата на чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ, съгласно която „виза за дългосрочно пребиваване със срок на валидност до 6 месеца и с право на пребиваване до 180 дни може да бъде издадена на чужденец, който желае да получи разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България на едно от основанията, посочени в този закон“.

По аргумент от чл. 24, ал. 1, т. 10 ЗЧРБ освен визата по чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ за издаване на разрешение за продължително пребиваване е необходимо и чужденецът да е получил право на пенсия съгласно законодателството на Република България, държавата си на произход или друга държава и да разполага с достатъчно средства за издръжка в страната. Дори и да се приеме, че

издаването на визата е обусловено от целта на пътуването – чл. 24, ал. 1, т. 10 ЗЧРБ, посочено и в Националната визова система, то единствено за получаване на право на продължително пребиваване, не и за издаването на виза, е необходимо лицето да представи документ, издаден от банка на територията на Република България, удостоверяващ, че има налична сметка, по която ще се получават съответните преводи от пенсията /чл. 23, т. 2 ППЗЧРБ/. Изразът „по която ще се получават съответните преводи от пенсията“, употребен в чл. 23, т. 2 ППЗЧРБ, не визиращ задължение за чужденеца към датата на подаване на заявлението му за получаване на виза вече да е получил преводи от пенсията си по откритата в България банкова сметка. Това е така, тъй като, такова задължение не е въведено със закона, а от друга страна, използваното бъдеще време в цитирания израз сочи на предстоящи, а не на настъпили действия. Цитираният израз и употребеният в него термин „пенсията“ следва да се тълкуват като възможно средство за доказване на изискването за наличие в чужденеца на достатъчно средства за издръжката му на територията на България, чиито минимален размер законът /чл. 24, ал. 2 ЗЧРБ/ свързва с минималния размер на пенсията съгласно законодателството на Република България.

Предвид горното следва да се отбележи, че органът не посочва защо е било необходимо представяне на документа по чл. 23, т. 2 ППЗЧРБ в производството по издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Органът е следвало да докаже връзката между представянето на документи, необходими за издаване на разрешение за продължително пребиваване, и издаването на виза за дългосрочно пребиваване, доколкото е обвързан единствено с подаденото искане /в случая за виза вид D/, като не може да допълва или подменя волята на лицето, което е инициирало производството пред него.

Отделно от това, към подаденото заявление, а и впоследствие към жалбата, са представени доказателства, че лицето е пенсионер, разполага с налична сметка в клон на банка на територията на Република България и по същата получава пенсия. Неясно защо органът не приема тези доказателства за достатъчни, за да приеме, че е изпълнено условието на чл. 23, т. 2 ППЗЧРБ. При необходимост от представяне на допълнителни документи, обуславящи издаване на исканата виза, органът е бил длъжен да предостави за това възможност на жалбоподателя като заявител, който евентуално да отстрани нередовностите на заявлението /чл. 30, ал. 2 АПК/. В случая подобна възможност не е предоставена. По този начин доколкото не е изяснил всички факти и обстоятелства, органът е издал акта си в нарушение на чл. 35 АПК.

3. Неясно и защо органът е издал оспорвания акт на основание чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ, ако всъщност приема, че липсват издръжка /вкл. и чрез средства от пенсия/ на лицето на територията на Република България и средства, осигуряващи възможност за обратното му завръщане. Приложима в подобна хипотеза е разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 9 ЗЧРБ, каквато не е цитирана. В този смисъл, анализирайки чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1, т. 9 ЗЧРБ, се формира извод, че органът е допуснал смесване на основанията за издаване на отказ, като не е изяснил безспорно фактическата обстановка, съответно – не е приложил спрямо действителната фактическа обстановка действащия по време, място и лица материален закон.

4. По отношение на жалбоподателя има изразено отрицателно становище от ДАНС. Действително органът е обвързан с това становище ДАНС, но само когато то е отрицателно и касае националната сигурност. В случая обаче не се сочат обстоятелства, свързани със заплаха за националната сигурност съгласно чл. 4, ал. 1, т. 14 и чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС. Поради това органът дължи преценка дали са налице останалите условия за издаване на виза и ако отсъства едно от тях, отказва издаването на виза, в който случай сочи не само правното основание, но и мотивите на решението си /чл. 10а, ал. 2 ЗЧРБ/.

5. Административният орган е задължен да изложи коректно фактите по делото, въз основа на

които е формирал и своите правни изводи, още при издаване на административния акт. Във формуляра съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим не е цитиран какъвто и да е било конкретен документ от административната преписка с дата, номер и издател, в който да се твърди конкретната фактическа обстановка, мотивирала органа да обективира отказа си за издаване на виза. Недопустимо е обстоятелствата се фактическа обстановка да се установява въз основа на твърдения досежно фактите и обстоятелствата от значение за случая, изложени от страните за първи път в хода на съдебното производство, в което съдът всъщност осъществява контрол за законосъобразност на оспорения акт и същият не следва да допълва/изменя волята на административния орган, изразяващо се в подмяна на съображенията, мотивирали преценката на органа. Съдът е длъжен да обсъди писмените доказателства, приложени към административната преписка, и да провери дали са относими към спора, когато в административния акт са изложени конкретни фактически основания за отказ. Чрез обсъждане на писмените доказателства съдът не може да санира и допълни оспорения административния акт. Не е допустимо преценяването на законосъобразността на акта на фактически и правни основания извън тези, които е посочил издаващият го орган, както и излагане на мотиви от съда по един немотивиран от административния орган акт. Правораздавателният контрол цели обезпечаване на субективните права и интереси на адресата на акта при наличието на властническо волеизявление. Мотивите за издаването на акта не могат да бъдат допълвани след приключване на процедурата по издаване на административния акт и неговото съобщаване, доколкото страната е била напълно лишена от възможността да разбере причините, довели до постановяване на конкретното решение /отказ за издаване на виза/ и съответно да организира адекватно защитата си, а съда - да извърши съдебен контрол за законосъобразност.

Липсата на мотиви предпоставя извода за нарушение на производствените правила, от категорията на съществени, като води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/ на лицето заявител, съответно до отмяна на постановения отказ съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

Извод: съдът приема акта за незаконосъобразен, поради което жалбата следва да бъде уважена като основателна.

Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да установи конкретната фактическа обстановка, подкрепена с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи, да предостави възможност на заявителя да участва в административното производство, вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазването на изискванията за издаване на виза /чл. 34 и следващите във връзка с чл. 7 – чл. 9 от АПК/, така че заявителят да разбере причините, поради които повторно му се отказва издаването на виза, съответно – при евентуално оспорване съдът да извърши преценка законосъобразно ли е обективиран отказът.

Въпреки изхода от спора в полза на жалбоподателя не следва да бъдат присъдени разноски, тъй като такива не са поискани.

Така мотивиран, **Административен съд София-град. Първо отделение. 85-и състав**
Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Отказ за издаване на виза вид „D“, обективиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, издаден на 05.09.2025 г. от втори секретар на Генералното консулство на Република България в [населено място], Т., по заявление от 28.07.2025 г., подадено от Б. Б., [дата на раждане] , в [населено

място], Т..

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган по заявлението от от 28.07.2025 г., подадено от Б. Б., [дата на раждане] , в [населено място], Т., за издаване на виза за дългосрочно пребиваване вид „Д“ **в едномесечен срок** от влизане в сила на настоящия съдебен акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република България чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: